

Brüssel, 15.2.2019
COM(2019) 82 final

2019/0039 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel ettepaneku esitamist metoksükloori kandmiseks
püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni A lissasse**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioon (edaspidi „konventsioon“), mis on heaks kiidetud nõukogu otsusega 2006/507/EÜ,¹ jõustus 17. mail 2004. Konventsiooni eesmärk on kaitsta inimeste tervist ja keskkonda püsivate orgaaniliste saasteainete eest. Konventsiooniga nähakse ette ettevaatusprintsibil põhinev raamistik püsivate orgaaniliste saasteainete tootmise, kasutamise, importimise ja eksportimise lõpetamiseks, nende ohutuks käitlemiseks ja kõrvaldamiseks ning teatavate juhuslike püsivate orgaaniliste saasteainete keskkonda sattumise lõpetamiseks või vähendamiseks.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 850/2004² on liidu õiguses rakendatud kohustused, mis on sätestatud konventsioonis ning 1979. aasta piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni protokollis püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (edaspidi „protokoll“), mis on heaks kiidetud nõukogu otsusega 259/2004/EÜ³.

Konventsiooni artikli 8 lõikes 1 on sätestatud, et konventsiooniosaline võib esitada sekretariaadile ettepaneku kemikaali kandmiseks konventsiooni A, B ja/või C lisasse; seejärel vaatab ettepaneku artikli 8 lõigete 3 ja 4 kohaselt läbi püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee. Ettepanek peab sisaldama D lisas esitatud teavet. Püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee soovitusel alusel otsustatakse konventsiooniosaliste konverentsil, kas kanda aine A (lõpetamine), B (piiramine) ja/või C (juhuslik tootmine) lisasse. Lisade muudatuste vastuvõtmise menetlus on ette nähtud konventsiooni artikliga 22.

Metoksükloori kasutamine taimekaitsevahendi või biotsiidi toimeainena on Euroopa Liidus keelatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1107/2009⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 528/2012⁵. Peale selle ei ole metoksükloor registreeritud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006⁶ ning seetõttu ei ole lubatud seda liidus toota ega turule lasta suuremas koguses kui üks tonn aastas tootja või importija kohta.

Metoksükloori ja tema olemuslike omaduste kohta kättesaadavast teabest ja andmetest, mida hinnati konventsiooni D lisa kriteeriumide alusel, võib järeldada, et metoksükloor on püsiv,

¹ Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta ning millega muudetakse direktiivi 79/117/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 7).

³ Nõukogu 19. veebruari 2004. aasta otsus 2004/259/EÜ, millega sõlmitakse Euroopa Ühenduse nimel piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokoll püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 81, 19.3.2004, lk 35).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 31.1.2009, lk 1).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaalamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

bioakumuleeruv ja toksiline. Peale selle levib metoksükloor keskkonnas kaugemale ja seda on leitud kaugemates piirkondades, näiteks Arktikas. Arvestades teavet metoksükloori püsivuse, bioakumuleeruvuse ja toksilisuse ning keskkonnas kaugemale levimise võime kohta, tehakse ettepanek, et kuna metoksükloor vastab konventsiooni D lisas esitatud kriteeriumidele, tuleks seda käsitada püsiva orgaanilise saasteainena. Hindamise üksikasjad on kättesaadavad teaduslikus toimikus, mis lisatakse ettepanekule kanda metoksükloor Stockholmi konventsiooni A lisasse.

Kuigi metoksükloori kasutamine taimekaitsevahendite ja biotsiidide toimeainena keelati liidus mõne aasta eest ja muud teadaolevad kasutusviisid puuduvad, ei saa välistada, et metoksükloori muudes riikides ikka veel toodetakse ja kasutatakse või tekib seal asjaomaseid heiteid. Kuna nimetatud kemikaal võib keskkonnas levida kaugemale, ei ole riigi ega liidu tasandil võetavad meetmed keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge taseme tagamiseks piisavad ning seetõttu on vaja võtta ulatuslikumad rahvusvahelised meetmed.

Pidades silmas püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee järgmist istungit 2019. aasta septembris, peaks komisjon esitama Stockholmi konventsiooni sekretariaadile liidu nimel ettepaneku kanda metoksükloor A lisasse. Enne kui konventsiooniosaliste konverentsis tehakse otsus lisasse kandmise kohta, vaadatakse kõnealune ettepanek konventsiooni kriteeriumide ja menetluste kohaselt läbi.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 850/2004 ja täiendab seda. Kõnealuse määrusega rakendatakse liidus Stockholmi konventsiooni. See on täielikult kooskõlas eesmärgiga kaitsta inimeste tervist ja keskkonda püsivate orgaaniliste saasteainete eest.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1107/2009 ja määrusega (EL) nr 528/2012, sest mõlemas määruses on sätestatud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainete ning püsivaks orgaaniliseks saasteaineks liigitatud ainete turulelaskmise ja kasutamise keelamise kriteeriumid. Sidususe tagamiseks täpsustatakse ühist seisukohta käsitlevas dokumendis⁷ Stockholmi konventsiooni, määruse (EÜ) nr 850/2004 ja määruse (EÜ) nr 1907/2006 vahelist seost, võttes arvesse piiranguid ja lubade andmise nõudeid.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Kavandatava nõukogu otsuse menetlusõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9, mis on asjakohane alus õigusaktile, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu seisukoht seoses rahvusvahelise lepinguga, käesoleval juhul Stockholmi konventsiooniga.

Materiaalõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1, võttes arvesse, et Stockholmi konventsiooni alusel kokku lepitud meetmetega soovitakse eelkõige saavutada keskkonnaalast eesmärki (st püsivate orgaaniliste saasteainete kõrvaldamine).

⁷

http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_et

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Püsivad orgaanilised saasteained on üleilmne probleem ning liidus rakendatakse Stockholmi konventsiooni määrusega (EÜ) nr 850/2004. Kuna liit on konventsiooni osaline, on asjakohane, et registreerimiseks esitab uue kemikaali liit.

- **Proportsionaalsus**

Püsivad orgaanilised saasteained on üleilmne probleem ning Stockholmi konventsiooni eesmärk on lõpetada nende kemikaalide tootmine ja kasutamine. Seega on kõnealuse kemikaali konventsiooni lisamise ettepanek proportsionaalne, et tagada asjakohase meetme võtmine üleilmsel tasandil.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanekut arutati liikmesriikide ja muude sidusrühmadega mitmel määruse (EÜ) nr 850/2004 kohaste pädevate asutuste koosolekul ning lisaks Euroopa Kemikaali ameti PBT eksperdirühma koosolekul ja nimetatud eksperdirühmaga peetud kirjalikus menetluses. Saadud märkusi võeti arvesse.

- **Mõju hindamine**

Mõjuhindangut ei tehtud. Kemikaali lisamisel konventsioonile ei ole mõju, sest ELis seda kemikaali tõenäoliselt ei kasutata. Kui püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee jõuab järeldusele, et kõnealune kemikaal on püsiv orgaaniline saasteaine, hindab püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee võimalike majandamismeetmete mõju, võttes arvesse sotsiaal-majanduslikku teavet.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek ei mõjuta äritegevust, sest kemikaali ei kasutata liidus kaubanduslikult, ning seetõttu ei tehta erandit mikroettevõtjatele ega lisata erieeskirju VKEdele. Ettepanek ei mõjuta ELi valdkondlikku konkurentsivõimet ega kaubandust, sest liidu ja kolmandate riikide vahel selle kemikaaliga ei kaubelda.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Rakenduskava, järelevalvet, hindamist ja aruandlust ei peeta vajalikuks.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepanek annab komisjonile volitused esitada Euroopa Liidu nimel metoksükloor Stockholmi konventsiooni lisamiseks.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel ettepaneku esitamist metoksükloori kandmiseks püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni A lisasse

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 14. oktoobril 2004 sõlmis Euroopa Ühendus nõukogu otsusega 2006/507/EÜ⁸ püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni.
- (2) Konventsiooniosalisena võib liit esitada ettepanekuid konventsiooni lisade muutmiseks. Konventsiooni A lisasse on kantud püsivad orgaanilised saasteained, mille kasutamine tuleb lõpetada, B lisasse püsivad orgaanilised saasteained, mille kasutamist tuleb piirata ning C lisasse püsivad orgaanilised saasteained, mille puhul tuleb juhuslikust tootmisest tingitud keskkonda sattumist vähendada või see lõpetada.
- (3) Olemasoleva teadusliku teabe ja läbivaatamisaruannete ning konventsiooni D lisas sätestatud läbivaatuskriteeriumide kohaselt on metoksüklooril püsiva orgaanilise saasteaine omadused.
- (4) Metoksükloori kasutamine toimeainena ei ole Euroopa Liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009⁹ kohaselt heaks kiidetud ning seepärast ei ole lubatud seda liidus taimekaitsevahendites turule lasta ega kasutada. Samuti ei ole metoksükloori kasutamine toimeainena heaks kiidetud Euroopa Liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 528/2012¹⁰ kohaselt ning seepärast ei ole lubatud seda liidus biotsiidides turule lasta ega kasutada. Peale selle ei ole metoksükloor registreeritud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006¹¹ ning seetõttu ei ole lubatud seda liidus toota ega turule lasta suuremas koguses kui üks tonn aastas tootja või importija kohta.

⁸ Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 31.1.2009, lk 1).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

- (5) Kuigi metoksükloori tootmine on liidus juba mitu aastat tagasi järk-järgult lõpetatud, võidakse seda väljaspool liitu ikka veel pestitsiidina kasutada ja keskkonnas levitada, mis võib olla selle keskkonnas leidmise põhjuseks. Kuna metoksükloor võib keskkonnas levida kaugemale, ei ole riigi ega liidu tasandil võetavad meetmed keskkonna ja inimeste tervise kaitse kõrge taseme tagamiseks piisavad ning seetõttu on vaja võtta ulatuslikumad rahvusvahelised meetmed.
- (6) Liit peaks seega esitama konventsiooni sekretariaadile ettepaneku kanda metoksükloor konventsiooni A lissasse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liit esitab ettepaneku kanda metoksükloor (CASi nr 72-43-5, EÜ nr 200-779-9) püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) A lissasse.

Komisjon saadab ettepaneku koos kogu konventsiooni D liss nõutava teabega liidu nimel konventsiooni sekretariaadile.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*